

Bild på framsida: Teckning föreställande Eslövs Scoutkårs lägerplats på Blekinge-71. UR: Eslövs Scoutkårs arkiv. Bilden användes på vår webb i april under rubriken Ur samlingarna, då vi uppmärksammade Svenska Friluftsdagen.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021

MEDLEMMAR

Skånes Arkivförbunds medlemsstock växer och under 2021 har 6 nya medlemmar tillkommit. Av våra nya medlemmar har 2 regional utbredning och 3 lokal. Utöver detta har vi fått en ny stödjande enskild medlem. Tre medlemsorganisationer har upphört med sin verksamhet. Vid årets utgång är det totala antalet medlemmar 287, varav tre är enskilda stödjande personer. Medlemslista för 2021 följer efter verksamhetsberättelsen.

Skånes Arkivförbund hälsar nya medlemmar varmt välkomna!

*Evangelisk Luthersk Mission (ELM) Syd
Länsförsäkringar Skåne
Kullabygdens Idrottshistoriska förening
Lundabygdens Dövas förening
Östra Sommarstadens koloniförening
Claire Lyons*

STYRELSE

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ledamöter: Mats Helmfrid, ordf.
Gustav Hofvander, vice ordf.
Fredrik Alm
Hans Wilson
Håkan Månsson
Ingela Frid
Inger Torstensdotter Åhlin
Lena Alebo
May Öberg
Monica Molin
Rolf Johansson
Sven-Eric Davidsson

Lunds kommun
Byggnads Skåne
LO-facken i Lund
Skånes Hembygdsförbund
IOGT-NTO Skånedistriktet
Göinge hembygdsförening

SPF Seniorerna Skånedistriktet
Lunds Arbetskommun
Riksarkivet, Landsarkivet i Lund
Studieförbundet Bilda

Revisorer: Monica Nilsson
Anders Thulin

Gärds Härads hembygdsförening
Auktoriserad revisor, PwC i Sverige AB

Revisorsup.: Rune Granqvist

Lunds Arbetskommun

Valberedning: Gun Larsson
Magnus Wikdahl
Monica Molin

Skånes Hembygdsförbund
John Oltins Kulturstiftelse - Viken förr och nu
Styrelsen

MÖTEN

Årsmöte hölls 17 april och med anledning av rådande nationella restriktioner på grund av Covid-pandemin genomfördes det digitalt. Årsmötet avslutades med en presentation av Ingela Frid: *Det stenrika Göinge. En (lagom) personlig berättelse*. 28 personer deltog.

Styrelsen har under året haft 5 möten samt arbetsutskottet har 9 protokollförda möten.

Bild: Arkivchef och ordförande i studio under Skånes Arkivförbunds årsmöte.



PERSONAL

Anna Ketola

Anna-Charlotte Kriedemann

Carolin Brigelius

Caroline Lind

Christel Palmqvist

Elisabeth Jensen Haverling

Johanna Nessow

Karin Lundqvist

Mathias Bällsten

Susanne Palm

Ulrika Nilsson

Arkiv- och verksamhetschef 100 % sedan 2004 (2002).

Arkivassistent 50 % sedan 2017. Tjänstledig mars-augusti. Anna-Charlotte arbetade främst med ordnings- och förteckningsarbete.

Dokumentationsansvarig arkivarie 100 %.

Arkivpedagog 90 % sedan 2014. Föräldraledig april-december. Caroline ansvarade för arkivets förmedlings- och arkivpedagogiska verksamhet.

Arkivassistent 75 % sedan 2010. Arbetade med databaser och registervård.

Sommarjobb som arkivassistent. Timanställning 21 juni – 15 augusti.

Arkivarie och vikarierande arkivpedagog. Timanställning perioden 1 mars – 7 juni och sedan 100 % 8 juni-dec. Arbetade med samlingar samt vikarierade som arkivpedagog under Carolines föräldraledighet.

Sommarjobb som arkivassistent. Timanställning 21 juni – 15 augusti.

Timanställning som arkivassistent sedan hösten 2020. Mathias arbetade främst med ordnings- och förteckningsarbete samt publiceringsverksamhet.

Ekonomi- och arkivassistent 75 %. Susanne har varit anställd hos Arkivförbundet sedan 2017 och arbetade med ekonomi och bibliotek.

Samlingsansvarig arkivarie 100 % sedan 2020 (2018). Ulrika ansvarade främst över arbetet med samlingar och forskarservice.

Med anledning av anpassning i verksamheten på grund av de restriktioner som fanns togs inga praktikanter från högskola och universitet emot under året. Tidigare år brukar studenter från grundkursen i Arkivvetenskap (Lunds universitet) kunna genomföra sin praktikperiod på 4 veckor under februari-mars. Likaså brukar en arkivstudent från ABM-mastern vid Lunds Universitet kunna göra sin verksamhetsförlagda praktik i november.

LOKALER

Skånes Arkivförbunds lokaler ingår i samverkans- och samlokaliseringsprojektet Arkivcentrum Syd (ACS) vid Gastelyckan i Lund. Huvudmän för ACS är Region Skåne, Riksarkivet och Lunds universitet och förutom Skånes Arkivförbund ingår också Lunds stadsarkiv, Polismyndigheten i Skåne, Folklivsarkivet och Biologiska museet vid Lunds universitet samt Universitetsbiblioteket i Lund. Utöver dessa har också Skånes Hembygdsförbund, Skånes Släktforskarförbund och DIS-Syd sina respektive kansli på ACS.

På ACS delar institutionerna expedition, forskarsal, pausrum för forskare, referensbibliotek, grupprum och utbildningssalar samt hörsal. Skånes Arkivförbund hyr kontor och magasin av Region Skåne och disponerar magasin, kontorsrum, konferensrum och personalutrymmen på Porfyrvägen 19 som ingår i samlokaliseringsprojektet ACS. Arkivförbundet delar kontorsbyggnad med Skånes Hembygdsförbunds kansli vilket har medfört en rad praktiska samordningsvinster, kunskapsdelning och samarbeten för de båda förbunden. Skånes Hembygdsförbund deponerar också sitt referensbibliotek hos Arkivförbundet.

Med anledning av Covid-pandemin har Arkivcentrum Syd och Arkivförbundet under våren och en bit in på hösten haft stängt för fysiska besök. Från december har vi bara tagit emot förbokade besök och ett begränsat antal personer per besök.



VERKSAMHET

Verksamhetsåret 2021 har präglats av coronapandemin vilket påverkade förutsättningar för såväl planering som genomförande inom alla delar av verksamheten.

REPRESENTATION OCH FÖRTROENDEUPPDRAG

Skånes Arkivförbund har varit medlem i följande organisationer: Arbetsgivaralliansen, Arbetarnas Kulturhistoriska Sällskap, Centrum för Arbetarhistoria, Föreningen för arkiv- och informationsförvaltning, HandikappHistoriska föreningen, Skånes Hembygdsförbund, Svenska Arkivförbundet och Svenska Idrottshistoriska föreningen. Vidare är verksamhetens chef medlem i Föreningen Sveriges Läsarkivarier.

Under året har arkivchef Anna Ketola ingått i Arkivcentrum Syds (ACS) verksamhetsråd. Caroline Lind, och sedan Johanna Nessow, har deltagit för förbundets räkning i den utåtriktade gruppen på ACS. Anna har ingått i det regionala nätverket ABM-Skåne och deltagit i Region Skånes kulturförvaltnings kulturarvsmöten. Under året har Caroline och därefter Anna ingått som regional representant för Skåne i gruppen för nationell samordning av Arkivens dag.

Anna avgick i mars som ordförande i Föreningen Sveriges Läsarkivarier (FSLA) och valdes sedan som ordinarie ledamot i Svenska Arkivförbundets (SvAf) styrelse vid dess årsmöte i maj. Anna ingår även i SvAf:s projektgrupp för dokumentation av Coronapandemins påverkan på civilsamhället och näringsliv (#Corona).

REPRESENTATION, SEMINARIER OCH KONFERENSER ETC.

16 feb	Arkivpedagogiskt forum. Digitalt.
8 mars	Digitalt Dialogmöte med Digisams arbetsgrupp för digitalt bevarande.
12 mars	Föreningen Sveriges Läsarkivariers digitala årsmöte
19 mars	Digital konferens: Hur kan vi tillsammans skapa ett kulturliv öppet för alla? Arr. Region Skånes kulturförvaltning.
30 mars	Dialogmöte Kulturarv. Arr. Region Skånes kulturförvaltning
31 mars	Digitalt föredrag: Black Archives Sweden.
19 april	Digitalt frukostmöte med Riksarkivet.
20 april	Digitalt föredrag: Rösträtten 100 år. Arr. Skånes Hembygdsförbund.
27 april	Digital presentation: Handbok i Arkivism. Stockholms Kvinnohistoriska förening.
6 maj	Malmö – kulturhuvudstad 2029. Digitalt seminarium. Arr. Malmö stad.
6 maj	Svenska Arkivförbundets årsmöte. Digitalt.
7 maj	Digitalt idéseminarium: Skånelinjen – nya berättelser. Skånes Hembygdsförbund och Regionmuseet i Skåne.
27 maj	Nätverksträff bibliotek och kulturarv. Arr. Region Skånes kulturförvaltning. Digitalt.
28 maj	Regionalt forum. Arr. Överenskommelsen Skåne. Digitalt.
19 aug	KPN nätverksträff. Arr. Region Skånes kulturförvaltning.
20 sept	SKUTT föreläsning: Tema fakta och fiktion. Arr. Region Skånes kulturförvaltning.
5 okt	Arkivpedagogiskt forum. Digitalt.
15 okt	Seminariedag: Samlande och tillgängliggörande i lättkränkthetens tid. Arr. ABM-Skåne.
10 nov	DOSS Höstmöte, digitalt.
23-24 nov	Föreningen Sveriges läsarkivariers höstseminarium. Örebro.
2 dec	Digitalt seminarium: Historisk dokumentärfilm. Arr. Högskolan Dalarna.
3 dec	Kunskapsdag: Samverkan barn med funktionsnedsättning. Arr. Region Skåne
7 dec	SKUTT workshop: Tema kulturarv och hållbar utveckling, samt tema Digitalisering och förmedling.



Vackra instrument som följde med årets första arkivleverans som Skånes Spelmansförbund stod för.

SAMLINGAR

Vid 2021 års utgång innehöll arkivförbundets samlingar arkivhandlingar och arkivmaterial från totalt 3 237 registrerade arkivbildare varav huvudparten är föreningar och organisationer som verkar eller har verkat i Skåne.

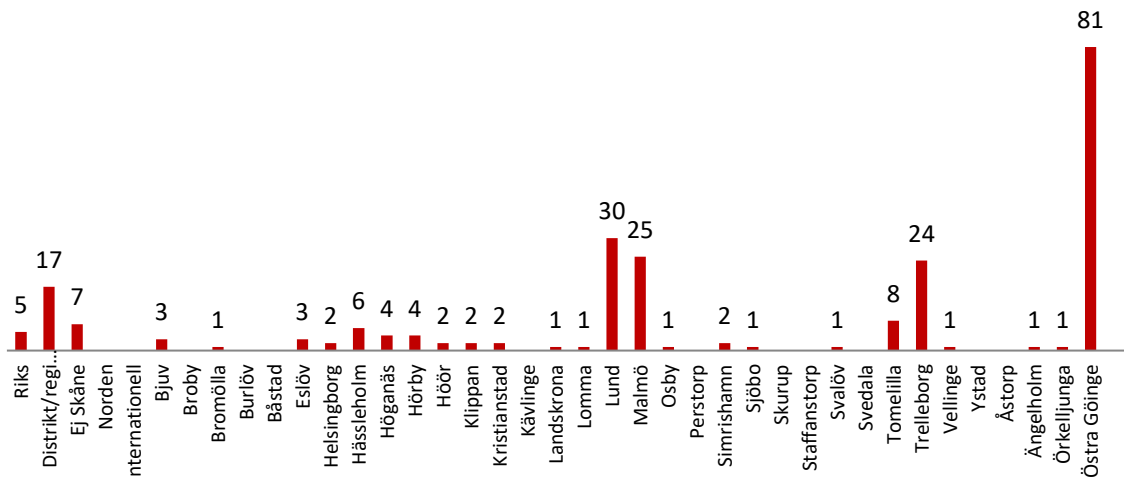
LEVERANSER

Arkivförbundet har tagit emot 236 accessioner under året vilka omfattade nära 146 hyllmeter totalt. Jämfört med 2020 ökade antalet leveranser 2021 betydligt. Märk dock att vi under 2020 införde besök- och leveransstopp med anledning av pandemin. Begränsning i möjlighet att ta emot besök och leveranser fortsatte även under våren 2021. Vi valde dock under årets inledning att skapa möjlighet att boka tider för arkivleveranser för de föreningar som under 2020 anmält att de ville lämna arkivmaterial. Från sommaren har sedan arkivet öppnat upp för en generell möjlighet att boka tid för arkivleveranser.

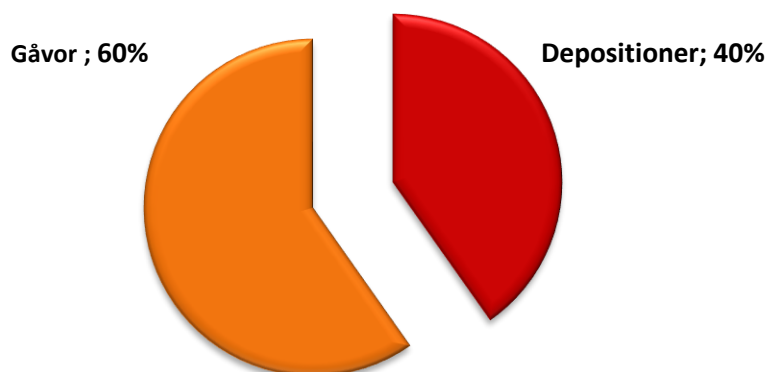
Även i jämförelse med åren före pandemin så har ökningen av antalet leveranser och hyllmeter varit stor. Denna ökning beror i första hand på att Östra Göinge kommun valde att överföra sina enskilda arkiv till Skånes Arkivförbund i slutet av oktober. Under oktober fick vi även motta arkivmaterial som tidigare bevarats hos Arbetarrörelsens Arkiv i Trelleborg, som avvecklade sin verksamhet under hösten. Leveransen bestod av arkivbildare från nykterhetsrörelsen i Trelleborg; IOGT-NTO och Verdandi. Handlingarna lämnades in genom försorg av IOGT-NTO Syd.

Levererade accessioner under 2021, ordnade efter geografisk hemvist

Totalt 236 accessioner



Fördelning leveranser 2021 i % Totalt 236 accessioner



Många av de inkomna accessionerna var tilläggleveranser från medlemmar. Flera av de nytillkomna arkivbildarna har levererats från nyblivna medlemmar. Övervägande delen av förvärven är dock gåvor från lokala organisationer som inte längre är verksamma. Årets inlämnade arkivleveranser har god geografisk spridning från nära hela Skåne och kommer från verksamheter som spänner över flera intresseområden som till exempel idrott, kultur, välgörenhet, nykterhet, ekonomiska föreningar och företag. Ett antal nya arkivbildare har också registrerats som nya accessioner i anslutning till ordnings- och förteckningsarbetet av redan tidigare inlämnat arkivmaterial.

ARKIVVÅRDSARBETE I ARKIVFÖRBUNDETS SAMLINGAR

En stor del av vår basverksamhet är att ordna och förteckna arkiven så att det blir lättare för besökare och forskare att ta del av dem. Jämfört med 2020 har vi även under 2021 haft möjlighet att lägga mer resurser åt tillgängliggörande av samlingarna. Den eftersläpning som uppstod under 2017 i ordnings- och förteckningsarbetet är nu åtgärdad och samtliga konceptförteckningar från ordningsarbetet 2017-2018 har färdigställts till arkivförteckningar.

Arbetet med att tillgängliggöra Arkivförbundets audiovisuella (AV) arkivmaterial har fortsatt under 2021. AV-material innebär ljud och rörlig bild som finns bevarat på olika mediabärare som exempelvis ljudband, videoband, kassettband samt grammofonskivor. Många av de äldre mediebärarna är inte långsiktigt stabila ur bevarandesynpunkt och materialet behöver därför migreras till moderna bärare för att kunna bevaras för framtiden. Under 2021 har en omarbetning gjorts av projektplanen och rutiner har tagits fram för att ta emot, registrera, konvertera/migrera och tillgängliggöra AV-material löpande. Det aktiva arbetet med att konvertera/migrera materialet kommer att initieras under 2022. Det långsiktiga målet är att AV-materialet ska tillgängliggöras digitalt, för att bli sökbart och läsbart genom uppspelning.

DIGITALISERINGSPROJEKT – FOTOGRAFIER

Arkivförbundets projekt att digitalisera arkivets fotosamling har fortgått även under 2021. Projektet är omfattande då samlingen i slutet av året bestod av 27 178 registrerade bilder. I samlingarna med oförtecknat material finns också ett stort antal oregistrerade bilder. Under året har 2 535 nyregistrerade bilder tillkommit.

Bilder från 22 olika arkivbildare har registrerats under årets scanningsarbete. Totalt har 370 nya poster (JPG-format) och 514 filer (TIFF-format) lagts till i vår databas. Vid årsskiftet 2021/2022 fanns det 4 817 poster registrerade i arkivets digitala bilddatabas.

Utöver digitalisering av foto ur bevarade arkiv i samlingarna genomfördes även digitalisering av handlingar på beställning av medlemmar och forskare samt för arkivets egen förmedlingsverksamhet. Vid årsslutet kan vi redogöra för att 384 filer av digitaliserade dokument tillgängliggjorts under 2021.



Missionskapellets söndagsskola, 1946. Ur: EFS Missionsförening i Åstorps arkiv

MEDICINHISTORISKA BOKSAMLINGEN FRÅN LUND OCH HELSINGBORG

Sedan 2018 har Arkivförbundet avtal med Region Skåne rörande dess deposition av den medicinhistoriska boksamlingen från Lund. I december samma år utökades depositionen med den tidigare nedpackade medicinhistoriska boksamlingen från Helsingborg. Samlingen från Lund består av flera delsamlingar: Möllers samling, rara samlingen och den allmänna boksamlingen. Möllers samling och den rara samlingen är registrerad och sökbar i biblioteks databasen Libris. Samlingen från Helsingborg är dock inte registrerad och sökbar i Libris.

Bibliotekssamlingarna är inte öppna för utlån utan båda ska betraktas som referensbibliotek som forskare och intresserade i första hand kan få ta del av genom framtagning i Arkivcentrum Syds gemensamma forskarsal.

FORSKARSERVICE

Under 2021 har Arkivförbundet haft besök av 18 forskare i vår gemensamma forskarsal på Arkivcentrum Syd eller till vårt kansli. Vi har också tagit emot 18 kvalificerade förfrågningar genom mail eller telefon som medfört utredningsarbete i varierad omfattning.

Arkivförbundet kategoriserar bevarade arkivbildare efter 14 olika genrer och under 2021 var det forskning i alla utom kategorierna bildningsorganisationer och freds- och försvarsorganisationer. Mest forskarförfrågningar har rört religiösa organisationer följt av ekonomiska, idrotts- och nykterhetsorganisationer.

Coronapandemin har haft stor inverkan på antalet forskare efter att Arkivförbundet införde besöksförbud i november 2020 och som fortgick under första halvan av 2021. Den gemensamma forskarsalen på Arkivcentrum Syd har också haft begränsade öppettider under större delen av året. Vår ambition under perioden har dock varit att så långt det är möjligt ge forskarservice via telefon och mail till medlemmar, studenter och intresserad allmänhet. Från september återgick Arkivförbundet, och även vår gemensamma forskarsal på Arkivcentrum Syd, till ordinarie forskarservice men med viss begränsning av öppettider.

DOKUMENTATIONSVERKSAMHETEN

På Skånes Arkivförbund har vi som ambition att bedriva en aktiv dokumentationsverksamhet och att vårda och öka tillgängligheten till vår samling av uppteckningar och dokumentationer. Löpande sker ordnings- och förteckningsarbete av tidigare dokumentations- och inventeringsprojekt och vi följer vår handlingsplan i arbetet att utveckla denna verksamhet vidare.

DOKUMENTATIONS- OCH INVENTERINGSPROJEKT: RÖRELSE I SKÅNE

Vårt omfattande dokumentations- och inventeringsprojekt *Rörelse i Skåne* ingår sedan 2012 i den löpande verksamheten. Projektet syftar bland annat till att lokalt synliggöra Skånes Arkivförbunds verksamhet och det lokala föreningslivet. Vi har inom projektet inventerat 18 kommuner i Skåne, vilket motsvarar fler än hälften av Skånes samtliga 33 kommuner.

Under 2020–2021 var fokus på kommunerna Eslöv, Hörby och Sjöbo. Vidare gjordes ett omtag i kommunerna Burlöv och Höör, som inventerades första gången i samband med pilotprojektet 2012. Projektperioden avslutades årsskiftet 2021/2022 och under våren 2022 påbörjas arbetet med nya kommuner. Under 2022–2023 kommer fokus vara på Lunds kommun, samt omtagskommunerna Osby och Östra Göinge som inventerades första gången 2013–2014.



Bild från scoutläger 1992. Ur: Eslövs Scoutkårs arkiv.

MINNESINSAMLING: SOCIAL DISTANSERING OCH FÖRENINGSLIV – GÅR DET?

I samband med att WHO, i mars 2020, klassade spridningen av Covid-19 som en pandemi och det konstaterades allmän smittspridning i Sverige, utlystes de första restriktionerna och rekommendationerna. Restriktioner om folksamlingar, fysiska möten och aktiviteter kom att påverka samhället och således också föreningslivets förutsättningar och möjligheter. Skånes Arkivförbund beslutade därför tidigt att inleda ett dokumentationsprojekt för att samla in berättelser från våra medlemsorganisationer, gällande vilka konsekvenser pandemin hade för föreningslivet i Skåne. Syftet med dokumentationsprojektet har varit att samla in och skapa ett material som kan fungera som ett underlag för framtida forskning, samt som en möjlighet att förstå vår samtid och i förlängningen också vår historia. Vidare har målet med insamlingen varit att utveckla dokumentationsverksamheten samt utöka minnessamlingen ytterligare.

Dokumentationsprojektet genomfördes i tre faser: skriftligt upprop, telefonintervjuer samt sammanställning, arkivering och tillgängliggörande. Den inledande fasen med skriftligt upprop, där våra medlemsföreningar ombads skriva in till oss gällande hur deras förening påverkats av pandemin, genererade totalt sex inkomna svar. Under hösten 2020 planerades för nästa fas och arbetet med intervjuer påbörjades våren 2021. Totalt 16 föreningar ställde upp på en intervju och berättade om hur pandemin påverkat och fortsatt påverkade deras förening och dess medlemmar. Vidare tillfrågades några av de personer som vi var i kontakt med i samband med dokumentationsprojektet Klimatstrejkerna – Fridays for Future i Skåne om de ville ställa upp på en intervju. Totalt bidrog sex personer från klimatrörelsen med svar gällande hur pandemin påverkat rörelsen och deras eget engagemang.

Insamlingen visade att pandemin haft stora negativa konsekvenser för flera av föreningarna. En del verksamheter stannade helt upp och möten och evenemang ställdes in eller anpassades på olika sätt efter de rekommendationer och restriktioner som var rådande. Samtidigt framgick det att den situation som uppstått

till följd av pandemin också medfört en del positiva effekter. En del föreningar fick möjlighet att istället utveckla sin verksamhet på olika sätt och tillägnade sig mycket ny kunskap som de menade kommer vara nyttig även i framtiden.

Dokumentationsprojektet avslutades i juni 2021. Återkoppling till samtliga deltagande föreningar planeras inom en femårsperiod. Detta för att samla in information om huruvida pandemin påverkat föreningarna på lång sikt och hur det fortsatta arbetet sett ut när samhället allt mer återgått till det normala.

EXTERNA UPPDRAG

HÖGSKOLA OCH UNIVERSITET

Skånes Arkivförbunds samarbete med Institutionen för Kulturvetenskaper vid Lunds universitet har fortsatt även under 2021. Personalen har genomfört föreläsningar och workshops samt tagit emot digitala studiebesök av studenterna som går ABM-mastersprogrammet, grundkursen i Arkivvetenskap och Etnologi.



I likhet med tidigare år har arkivstudenter från Lunds universitets ABM-master gjort olika kursmoment hos oss eller med material från våra samlingar. Den förteckningsuppgift som ingår i utbildningen och som Arkivförbundets personal handleder fick anpassas efter rådande restriktioner och genomfördes detta år i små grupper på Lunds universitet i stället för på Arkivcentrum Syd. Samma årskull hade också i maj som gruppuppgift att ta fram ett förslag på ett arrangemang där Skånes Arkivförbund samordnar och medverkar under kommande Arkivens dag i Eslöv. I uppgiften ingår att ta fram ett utställningsförslag från samlingarna, komplett med aktiviteter och presentationer, förslag på samarbetspartners och idéer kring marknadsföring etc.

ARKIVPEDAGOGISK VERKSAMHET

Under våren 2021 togs fortfarande inte fysiska besök emot på grund av pandemin. Efter sommaren var läget med smittspridningen bättre, och beslut togs om att bedömning av lämpligheten i att ta emot grupper skulle göras efter hand. Något aktivt arbete för att locka målgrupper till lokalerna skulle inte göras än. Inga bokningar av studiebesök eller skolprogram har dock gjorts under hösten, på grund av smittspridningen.

För att informera om de ingångar till arkiv och arkivmaterial som ändå finns tillgängliga för skolan, trots restriktioner och försiktighetsåtgärder på grund av pandemin, gjordes i september ett utskick till samtliga grundskolor i fokuskommunerna inom projektet Rörelser i Skåne. Fokuskommuner är Hörby, Eslöv och Sjöbo. I informationsutskicket informerades om våra digitala lärresurser samt om vårt utlåningsbara material. I detta informerades också om möjlighet att leverera exempelvis arkivväskor till skolor, för att ytterligare underlätta för skolorna att ta del av verktyget.

Lovprogram under våren och hösten har genomförts digitalt.

Förmedlingsprojektet På varje plats – Kulturpedagogik för barn och unga i Skåne gick i juni 2021 in i sitt andra projektår. Projektet är ett samarbete mellan Skånes Arkivförbund, Skånes Hembygdsförbund, Regionmuseet Skåne och Trelleborgs museer. Projektet finansieras av Kulturrådet och Region Skåne och planeras pågå i totalt tre år, under förutsättning att medel erhålls även för år 3.

Bild från projektet På varje plats. Hallenborgskolan vid en milsten i Skivarp där vi pratar om vad milstenarna var till för och om gästgiveriet.



LOVPROGRAM

Eftersom fysiska lovprogram inte var lämpligt eller möjligt att genomföra under året på grund av pandemin, skapades istället en film om Lunds Skridskoklubb, baserad på arkivmaterial ur samlingarna, inför sportlovet i februari 2021.

Under den tidiga hösten togs beslut om att även höstlovets lovaktivitet skulle vara digital eftersom målgruppen är ovaccinerad och det bedömdes osäkert hur läget med smittspridningen skulle se ut vid tiden för lovet.

Inför lovet samlades handlingar om äldre tiders lekar in från olika arkiv i samlingarna. Dessa digitaliserades och lades sedan upp som nedladdningsbara PDF-dokument på hemsidan inför lovet. Syftet var att fritids skulle kunna använda sig av materialet och prova äldre tiders lekar. Materialet marknadsfördes genom digitala informationsutskick till samtliga fritidsverksamheter/skolor i fokuskommunerna inom Rörelser i Skåne, Hörby, Eslöv och Sjöbo, samt till fritids/skolor i Lund. Materialet marknadsfördes också genom att läggas in som "Nyhet" på hemsidan samt genom ett inlägg som länkade till sidan, på Skånes Arkivförbunds Facebooksida.

Webbläromedel: Lokala källor från Skåne

Arbetet med Skånes Arkivförbunds Webbläromedel *Lokala källor från Skåne* påbörjades i projektform under 2017. Vid 2021 års slut har det digitala läromedlet arkivpedagogiskt material till totalt tio kommuner. Mål är att samtliga 33 kommuner i Skåne ska ha material uppladdat under respektive flik, samt tillhörande studieuppgifter/övningar.

Syftet med webbläromedlet är att erbjuda högstadie- och gymnasieskolan lättillgängliga arkivkällor med tillhörande studiematerial, som kan arbetas med direkt i klassrummet. Källorna kommer från Skånes Arkivförbunds samlingar och från lokala förenings- och kommunarkiv, och har sin utgångspunkt i demokratiseringsprocessen i Sverige på 1800- och 1900-talen.

Under 2021 har ordinarie arkivpedagog varit föräldraledig och arbetet med webbläromedlet har varit pausat. Arbetet med att komplettera webbläromedlet med ytterligare kommuner samt se över layout i verktyget, planeras att återupptas under år 2022.

Webbläromedlet finns publicerat på Skånes Arkivförbunds hemsida.

SKOLA OCH LÄRANDE PÅ HEMSIDAN

En översyn av den del av hemsidan som riktar sig mot skola och lärande har initierats under slutet av 2021. En diskussion om hur innehåll och layout kan förbättras, struktureras och förtydligas har inletts. Diskussionen har landat i att förändringarna ska utgå från mottot kvalitet framför kvantitet när det gäller programutbud. Förändringsarbetet kommer att löpa under kommande år.

ARKIVVÄSKOR OCH MINNESLÅDOR

Arkivförbundet erbjuder arkivväskor till utlån för skolan och minneslådor till utlån för äldreomsorgen. Väskorna lånas gratis och lånetiden är 4 veckor. Minneslådor och arkivväskor är en arkivpedagogisk metod som har fungerat väl även under pågående pandemi och med de restriktioner som därav har förekommit i olika perioder. Utlåning har under hela pandemitiden kunnat fortlöpa.

Arkivväskor

Skolklasser kan låna en arkivväska med välgjorda kopior av arkivdokument, med tillhörande studieuppgifter. Detta kan användas i klassrummet som ett komplement eller en del av undervisningen. Skånes Arkivförbund har arkivväskor på flera olika teman. Väskorna lånas ut gratis till alla skolor i Skåne. Eftersom metoden fortfarande har kunnat användas under pandemin, var den en av de metoder som lyftes fram i det informationsutskick (se ovan) som gjordes i september, och som skickades till samtliga grundskolor i Eslöv, Sjöbo och Hörby (fokuskommuner i Rörelser i Skåne).

Under 2021 har arkivväskan "Skolan förr" lånats ut vid ett tillfälle och arkivväskan Emigrationen har lånats ut vid ett tillfälle. Låntagande skolor har varit Östervångsskolan i Lund samt Polhemsskolan i Lund. Östervång är en specialskola och vi är extra glada att våra arkivväskor även når, och fungerar för, elever med olika funktionsvariationer.

Väskor finns på tema: Emigrationen, Emil i Lönneberga och livet vid slutet av 1800-talet, Skolan förr, Sex och preventiv i våra arkiv samt Vardagen i Skåne under andra världskriget.

Minneslådor för äldreboenden och dagverksamheter

Lukten av försvarets hudsalva, känslan av kalla spelkuler i handen, fotografier av danstillställningar eller att läsa ett programblad från Folkets Park – detta är exempel på hur föremål, fotografier och andra dokument kan hjälpa oss att minnas. Med sex minneslådor på tre olika teman vill Skånes Arkivförbund och Skånes Hembygdsförbund skapa underlag för samtal inom äldreården. Lådorna innehåller föremål, fotografier och handlingar som kan utgöra utgångspunkt för att framkalla minnen och berättelser i samtal med de äldre, enskilt

eller i grupper om flera. Lådornas teman är: Skola och fritid, Folkparksliv samt Militärtjänstgöring/värnplikt. Lådorna har skapats i ett projekt under år 2013/2014, i samarbete med pedagoger, Silviasystrar och aktivitetssamordnare inom äldreomsorgen i Lunds kommun. Lådorna kan lånas kostnadsfritt i perioder om fyra veckor.

Under 2021 har minneslådor lånats ut 4 gånger till två olika verksamheter. Låntagare har varit Papegojelyckans dagverksamhet i Lund, samt Löddeköpinge bibliotek. I det senare fallet ingick minneslådan som ett delmoment i två minnescirklar som biblioteket anordnade för äldre.

I samband med återlämning av minneslådorna har samtal förts med låntagaren, för att samla in tankar kring temats och innehållets relevans. Detta eftersom det nu har gått ca 7-8 år sedan lådorna sattes samman, och de som nu är äldre är födda senare än de som lådorna utvecklades för. Det har uppmärksammats att vissa delar av lådornas innehåll behöver uppdateras. Framförallt musiken i lådan Folkparksliv, så att dagens äldre ska kunna relatera till innehållet. Dessa lärdomar kommer att tas vidare in i år 2022 för att initiera en uppdatering av verktyget. När uppdateringar är genomförda planeras aktiv marknadsföring av minneslådorna genom informationsutskick till relevanta verksamheter för att öka utlåningsfrekvensen framöver.



FÖRMEDLINGSPROJEKT: PÅ VARJE PLATS – KULTURPEDAGOGIK FÖR BARN OCH UNGA I SKÅNE

I juni 2020 inledde Skånes Arkivförbund samarbetsprojektet *På varje plats – Kulturpedagogik för barn och unga i Skåne*. Projektet är nu inne på sitt andra år, av planerat totalt tre år. Det är ett samarbetsprojekt mellan Skånes Arkivförbund (projektägare), Skånes Hembygdsförbund, Regionmuseet Skåne och Trelleborgs museer. I projektgruppen ingår även en följeforskare från Malmö universitet, samt en medarbetare från Riksantikvarieämbetet.

Projektet finansieras av Kulturrådet och Region Skåne och kommer, under förutsättning att medel även fortsatt beviljas, att gå in i år 3 den 1 juni 2022. Det första året har fungerat som en förstudie. År 1 redovisades i slutet av maj och början av juni 2021. Projektmedel för år 2 ansöktes om till Kulturrådet i mars 2021, och till Region Skåne redan i slutet av 2020. Dessa har båda beviljats. Projektmedel för år 3 från Region Skåne ansöktes om i maj 2021, inom Skånes Arkivförbunds ordinarie ansökan om verksamhetsstöd, enligt nya rutiner för ansökan. Ansökan för år 3 från Kulturrådet görs i februari - mars 2022.

Under förstudien valdes kommunerna Höör, Skurup och Osby ut som pilotkommuner, och samarbeten med skolor, hembygdsföreningar och andra lokala kulturaktörer i dessa kommuner inleddes. I samarbete med dessa aktörer planerades pedagogiska aktivitetsdagar för elever in. Till övervägande del har planeringen skett genom digitala möten på grund av pandemin. Det har också gjorts rekognosering av platserna för aktivitetsdagarna, inför genomföranden med elever. Vid dessa har projektgrupp, lärare och i vissa fall lokala kulturarvsaktörer medverkat fysiskt, vilket har varit möjligt på grund av att det rör sig om utomhusmiljöer.

Mål med förstudien var att hitta metoder och arbetssätt för att hjälpa barn och unga att upptäcka mer av sin närmiljö. Frågor som utgicks ifrån var: Vad har hänt här tidigare? Hur har människor som bott här tidigare använt platsen och hur har det påverkat hur platsen ser ut idag? Projektet hämtar inspiration från den europeiska landskapskonventionen och fokuserar på närmiljön, landskapet och allas vår roll i det.

Enligt plan skulle de metoder och arbetssätt som tagits fram under förstudien prövas under projektets år 2, som inleddes den 1 juni 2021. Detta arbete kunde dock redan initieras i slutet av projektets år 1. I slutet av maj 2021 genomfördes två pedagogiska aktivitetsdagar, en vid Höörs mölla med elever i åk 3 från Höör, samt en vid Svaneholms slott med elever i åk 5 från Rydsgård (Skurups kommun). 22 elever i åk 3 var med vid aktivitetsdagen i Höör. 17 elever i åk 5 var med vid aktivitetsdagen vid Svaneholms slott.



Elever från Kubelidens Montessori är i Höörs mölla och får lära sig om möllans betydelse för folk och för orten, om tekniken i möllan, olika sädesslag och malningsverktyg samt om myter och folktro kopplad till möllan och vattnet.

Vid aktivitetsdagen i Höör planerades initialt att både åk 2 och 3 skulle vara med, men på grund av pandemin beslutades att inte blanda elever i olika klasser, och att därav genomföra aktivitetsdagen enbart med åk 3.

När projektets år 2 inleddes den 1 juni 2021 genomfördes just denna dag en aktivitetsdag med elever från åk 3 i Skivarp (Skurups kommun). 32 elever var med under aktivitetsdagen. Utvärderingsmöten hölls digitalt med inblandade lärare i nära anslutning till aktivitetsdagarna för att samla in åsikter och tankar om processerna, uppläggen och genomföranden, för vidare utveckling av projektet.

I slutet av september genomfördes ytterligare en aktivitetsdag vid Svaneholms slott, med en klass i åk 6. Aktivitetsdagen byggde vidare på den som genomfördes i maj. 18 elever medverkade under aktivitetsdagen. En sista och avslutande aktivitetsdag för denna klass planeras våren 2022, därefter kommer de olika metoderna och aktiviteterna att analyseras och utvärderas för möjlighet att sprida konceptet till andra skolor och klasser framöver.

I oktober genomfördes en aktivitetsdag med samtliga elever från en skola i Tjörnarp (Höörs kommun). Eleverna gick i åk F-3. 47 elever medverkade i aktivitetsdagen. Ytterligare en pedagogisk aktivitetsdag för dessa elever har planerats under 2021, men på grund av skolans restriktioner, gällande externa samarbeten och resor med buss, har aktivitetsdagen skjutits på framtiden. Förhoppningen är att den kan genomföras under våren 2022.

I Osby har genomförts tre aktivitetsdagar med åk 4 (tre klasser) och två aktivitetsdagar med åk 6. Med åk 6 var programmet en halvdag per klass. Tre klasser var med och testade programmet.

Under projektets tredje fas, 1 juni 2022 – 31 maj 2023, kommer metoder och arbetssätt att utvärderas och paketeras utifrån erfarenheterna från genomföranden under år 1 och år 2. Under år 3 fokuseras på att hitta metoder för spridning för att nå ut till fler kommuner i Skåne och sprida utarbetade koncept, program och metoder till andra skolor.

ÖVRIG UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

PROGRAMVERKSAMHET

Skånes Arkivförbund medverkar i ett gemensamt program för verksamheterna på Arkivcentrum Syd i Lund (ACS). Öppna seminarier för allmänheten är en central aktivitet i den gemensamma programverksamheten. Dessa kallas Onsdagscaféer infaller varannan onsdag på ACS under vår och höst. Verksamheten skapar god möjlighet för alla ingående arkivinstitutioner och myndigheter att presentera sin verksamhet med föredrag och visningar. Under pandemin har verksamheten med onsdagscaféer ställts om till att ske digitalt. Detta gällde även under våren 2021. Under hösten 2021 övergick onsdagscaféerna till att kunna genomföras fysiskt igen.

Skånes Arkivförbund höll den 1 december onsdagscafé-föreläsningen *Tidskapslar och minnesurnor i Skånes Arkivförbunds samlingar*, där det även fanns möjlighet för deltagare att titta på de handlingar som ingår i två

bevarade tidskrifter från 1800-talets slut och början av 1900-talet. Den ökande spridningen av covid-19, samt ett snöoväder, medförde dock svårigheter att ta sig till ACS, men 4 åhörare infann sig denna eftermiddag.

KURS/FÖRELÄSNING OM ARKIVPEDAGOGIK

Den 18 november höll Skånes Arkivförbund en kurs/föreläsning om arkivpedagogik och utveckling av arkivpedagogisk verksamhet för medlemmar i Arkivförbund Sydost. Medlemmar i förbundet är arkivbildande organisationer i Blekinge och Kronobergs län, såsom region/landsting, kommuner, arkivinstitutioner, museer och civilsamhällets organisationer (föreningar/företag). Arkivförbund Sydost är ett förbund som ska tillvarata dessa medlemmars intressen i arkivfrågor genom till exempel utbildningar. 5 personer deltog i kursen.

STUDIEBESÖK OCH ARKIVFÖRBUNDETS KURSER

Utöver skolungdomar och studenter i den pedagogiska verksamheten samt deltagare i kursverksamheten har ytterligare 147 personer från medlemsorganisationer, representanter från föreningar och organisationer, kommuner samt samarbetspartners och kollegor lokalt, regionalt samt nationellt besökt arkivet när detta var möjligt. Detta kan jämföras med antalet besökare 2020 som var 157 personer.



STUDIEBESÖK

26 jan	Digitalt studiebesök med presentation av Skånes Arkivförbund och enskilda arkiv för studenterna på ABMA11, Lunds universitet.
16 feb	Medlemsbesök, ELM Syd.
4 mars	Digitalt studiebesök av etnologistudenter från Lunds universitet.
30 juni	Medlemsbesök, Rädda Barnens distrikt i Skåne.
25 aug	Medlemsbesök, SPF Lund Centrum.
3 sept	Carolin Brigelius presenterar Skånes Arkivförbund och enskilda arkiv för nya ABM-studenter på ABM-masterns introduktionskurs.
13 sept	Studiebesök av Föreningsarkivet i Jämtlands län.
14 sept	Anna Ketola presenterar Skånes Arkivförbund och enskilda arkiv för nya ABM-studenter på ABM-masterns introduktionskurs.
21 sept	Medlemsbesök, Teggerstiftelsen.
18 okt	Studiebesök av etnologistudenter från Lunds universitet.
19 okt	Medlemsbesök, SPF Seniorerna distrikt Skåne.
26 okt	Studiebesök av Stadsarkivet i Uppsala.
9 dec	Medlemsbesök, Lunds Släktforskarförening.

FÖREDRAG, KURSER OCH SEMINARIER:

20 jan	Föreläsning av Caroline Lind, "Förmedling och tillhandahållande", för grundkursen i arkivvetenskap, Lunds universitet.
25 feb,	
1-2, 10 mars	Handledning ABM-mastersstudenter i arkivredovisning, av Anna Ketola, Lunds universitet.
25 mars	Föreläsning av Caroline Lind, "Introduktion till arkivpedagogik", ABM mastern, Lunds universitet.
27 mars	Föredrag digitalt av Anna Ketola, "Arkivförbundet som organisation och resurs för släktforskarföreningar" vid Skånes Släktforskarförbunds årsmöte.
3 maj	Introduktion gruppuppgift inför Arkivens dag för ABM-mastersstudenter, av Anna Ketola.
4 maj	Föreläsning av Anna Ketola, "Arkivpedagogik och livslångt lärande", ABM-mastern, Lunds universitet, digitalt.
31 maj	Redovisningsseminarium gruppuppgift inför Arkivens dag med ABM-mastersstudenter, av Anna Ketola.
14 okt	Anna Ketola medverkar i panel: "Covid och de enskilda arkiven – vad blir kvar då? Utmaningar och möjligheter". Digitalt event om informationshantering. Arr: FAI, FALK och RA.
30 okt	Digital kurs i Ordning och Reda i föreningens handlingar.
4 nov	Medlemsbesök Skånes Släktforskarförbund.
8 nov	Föreläsning av Anna Ketola, "Enskilda arkiv", ABM-mastern, Lunds universitet.
18 nov	Föreläsning av Johanna Nessow om arkivpedagogik för Arkivförbund Sydost. Digitalt.

30 nov Digital kurs i Ordning och Reda i föreningens handlingar.
1 dec Föredrag av Johanna Nessow: "Tidskapslar och minnesurnor i Skånes Arkivförbunds samlingar",
ACS Onsdagscafé.

ARKIVENS DAG 2020

Röster i arkiven – en annorlunda Arkivens dag

Den 13 november öppnade många arkiv dörrarna för årets Arkivens dag. Årets nationella tema var "Röster i arkiven". Arkivens dag har arrangerats nationellt sedan 1998 för att väcka intresse för mångfalden i arkiven, arkivens verksamhet och för att värna om demokrati och det fria ordet.

Regional samordning

Skånes Arkivförbund har sedan Arkivens dag genomfördes för första gången (1998) fungerat som regional samordnare i Skåne. Enligt vår verksamhetsplan ska Arkivförbundet prioritera sina insatser i den regionala samordningen av arrangemang i Skåne. Arkivförbundet har under året representerat Skåne vid två nationella samordningsmöten.

Inom ramen för den regionala samordningen arrangerade vi den 16 september ett digitalt regionalt nätverksmöte där intresserade lokala arrangörer från Skåne deltog. Deltagarna diskuterade årets nationella tema och fick inspiration av varandra. På Arkivförbundets webbplats förmedlades under hösten information till lokala arrangörer. Här gavs även möjlighet att synliggöra lokala arrangemang, som ett komplement till den nationella webbplatsen.

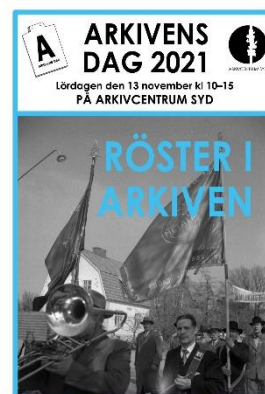


Arkivens dag, Arkivcentrum Syd

På Arkivcentrum Syd i Lund kunde vi åter bjuda in till öppet hus. Dessutom erbjöds ett digitalt program. I årets arrangemang medverkade Skånes Arkivförbund tillsammans med Folkliksarkivet med Skånes musiksamlingar, Lunds stadsarkiv, Lunds universitetsarkiv, Regionarkivet i Skåne, Riksarkivet/Landsarkivet i Lund, Skånes hembygdsförbund, samt släktforskarorganisationerna Skånes Släktforskarförbund och DIS-Syd. Arrangemanget samordnades av Skånes Arkivförbund.

Arrangemanget på Arkivcentrum Syd besöktes av 125 personer. Antalet besökare var färre än tidigare år. Dock är vi mycket nöjda med tanke på hur omständigheterna var. Många i den primära gruppen som har intresse för arrangemanget är fortfarande försiktiga att besöka tillställningar där många människor samlas. Arkivförbundet medverkade både i det fysiska arrangemanget och i det digitala programmet. I det digitala programmet visade Arkivförbundet en film, en musiker tolkade rösträttssånger hämtade från våra samlingar och Rolf Johansson medverkade i en punkt om släktforskning där han även informerade om Skånes Arkivförbund som resurs för släktforskare.

Arkivförbundets film, baserad på Elin Sigebos resedagbok från hennes resa till Rimini 1964, har blivit mycket väl emottagen. Även Elin själv, som idag är 98 år, har kontaktat arkivet och uttryckt sin uppskattning. Filmen om resedagboken finns nu tillgänglig på Arkivförbundets YouTube-kanal.



Arkivens dag, Eslöv

Skånes Arkivförbund planerade och genomförde också ett lokalt arrangemang på Arkivens dag, i Eslöv. Eslöv är en av fokuskommunerna inom Rörelser i Skåne. För detta års lokala arrangemang prövades ett nytt koncept, där arrangemanget inte fokuserade på samordning av flera olika aktörer, utan på hur Skånes Arkivförbund kunde skapa och genomföra ett lokalt arrangemang.

Inför arrangemanget kontaktades inventerade föreningar i Eslövs kommun, med en förfrågan om de ville delta i en utställning om föreningslivet i Eslöv, genom att bidra med arkivmaterial som speglade deras verksamhet. Flera föreningar visade intresse för att delta. Slutligen samlades arkivmaterial in från 20 föreningar i Eslövs kommun, som inte tidigare var medlemmar i Skånes Arkivförbund. Föreningarna kunde själva välja om de ville donera det inskickade materialet, eller om de ville få tillbaka det efter utställningen. Själva utställningen presenterades i posterformat där originalhandlingarna hade skannats in och monterats digitalt. Vissa föreningar hade donerat tryckt material, exempelvis böcker eller broschyrer. Dessa hängdes upp i utställningen så att besökarna kunde ta del av dem. Utställningen sattes upp i ett tält på Stora torg i Eslöv den 13 november, och hade under dagen 89 besökare.



Under Arkivens dag satte vi upp ett tält på Stora torg i Eslöv.

Besökare kunde även bidra till en insamling om föreningsminnen, barn kunde bidra genom att rita en teckning med inspiration från en förening som de var med i. Det hade också satts samman en runda, där besökare kunde scanna QR-koder på en karta och på så vis få information om sex olika platser i Eslövs centrum som har, eller har haft, betydelse för föreningslivet.

De personligt riktade insatserna för att nå föreningarna ledde till många nya kontakter och att kännedomen om Skånes Arkivförbund ökade bland många föreningar. En förening som var nedlagd valde att skänka sitt arkiv som gåva till Skånes Arkivförbund under processens gång. En person inom en aktiv förening lämnade in material från en annan, nedlagd förening, i samband med projektet. Ytterligare två föreningar har under processens gång visat intresse för att i framtiden eventuellt bli medlemmar i Skånes Arkivförbund.

PUBLICERING

WEBBPLATS: WWW.SKANEARKIV.SE

Målsättningen för Skånes Arkivförbunds webbplats är att den ska fungera som informationsresurs för medlemmar, blivande medlemmar, forskare, studenter, lärare och elever samt andra intresserade. Webbplatsen är ett viktigt forum för marknadsföring av organisationens verksamhet och modellen är att webbplatsen ska ha en tydlig struktur, ljus och luftig layout med mycket bilder i huvudsak från verksamheten, texter som är lätta att förstå samt tydliga hänvisningar.

Uppdatering på webbplatsen sker kontinuerligt och under rubriken "Ur samlingarna" publicerades nya presentationer ur samlingarna varje månad. Urval av arkivbildare och arkivmaterial har grundats i vad som engagerat oss i personalgruppen eller så har det kopplats till ett aktuellt sammanhang. I år har vi publicerat och skrivit om bevarat arkivmaterial från Skånes Hantverkar- och Företagarkvinnor, Ad Hoc-gruppen Tunneln, Konstnärsgillet i Lund, Eslövs Scoutkår, EFS Missionsförening i Landskrona, Lunds Kammarmusiksällskap, Skånska Möllor, De Dövas Idrottsklubb Crian, handlingar rörande 100-årsjubileum för andrakammarvalet 1921, Synskadades Riksförbund i Lundabygden samt Svenska Brevduveförbundet och Lunds Kvinnliga Gymnastikförening som i år firade 120-jubileum.

Under året fyller vi löpande på information om vår programverksamhet. Vi uppdaterar även medlemsinformationen, och när vi får nya medlemmar kompletterar vi med länkar till organisationernas egna webbplatser.

Under 2021 ökade antalet registrerade besök på webbplatsen från 4 332 (2020) till 5301 registrerade besök och 20 076 sidvisningar. Mest besökt utöver Arkivförbundets huvudsida är sidan med kontaktuppgifter och sidorna där man kan söka i våra arkivsamlingar, om Arkivförbundets aktiviteter och program samt sidan för vårt webbläromedel för skolan "Lokala källor".

FACEBOOK

Arkivets Facebooksida ska fungera som informationsresurs för medlemmar, blivande medlemmar, forskare, studenter, lärare och elever samt andra intresserade. Arkivförbundet anser att Facebook är ett viktigt forum för i första hand marknadsföring av verksamheten. Facebooksidan ska komplettera webbplatsen och innehålla referat från verksamheten, information om program och marknadsföring av webbplatsen. Sidan kan också användas för förmedling av extern information som är av intresse för Arkivförbundets verksamhetsfält.

Under 2021 har Skånes Arkivförbund varit aktiva på Facebook med 58 inlägg med en spridning på 13 385 registreringar, där vi dock saknar uppgifter om spridning från inlägg under årets första kvartal. I slutet av december 2020 hade sidan 564 följare vilket är 51 fler än december 2020.

YOUTUBE-KANAL – OCH FILMPRODUKTION

Under 2020 skapade Skånes Arkivförbund en egen YouTube-kanal där vi i samband med Arkivens dag publicerade tre bildspel med berättarröst. Inledningsvis var YouTube och filmproduktion någonting helt nytt för Arkivförbundet, men det har sedan dess utvecklats allt mer. Arkivförbundet planerar för att fortsättningsvis inkludera arbetet med filmproduktionen i den utåtriktade verksamheten och vi ser det som en viktig del i att öka vår synlighet och tillgängliggöra våra samlingar.

Under 2021 har vi producerat tre filmer samt 24 kortare avsnitt i form av en julkalender. Filmen *Kärleken till järnvägen* publicerades i samband med Onsdagscafé på Arkivcentrum Syd våren 2021 och finns därför tillgänglig på ACS YouTube-kanal. Vid årets slut hade filmen strax under 800 visningar. Övriga filmer finns publicerade på Arkivförbundets egen YouTube-kanal.

Vidare har arbetet med filmproduktion bidragit till att vi kunnat synliggöra vår minnesinsamling på ett annat sätt än tidigare. Flera av filmerna bygger på berättelser som samlats in av Arkivförbundet och som finns bevarade i vår minnessamling. Vi har använt oss av berättelser från insamlingen Skånska Järnvägsminnen (1995), Elin Sigebos personarkiv och insamlingen Skriv kvinna skriv (1994) samt Julberättelser (2002).



Bild: Från inspelning av "För en handfull lire" som publicerades under Arkivens dag.

NYHETSBREV

I syfte att utveckla vår medlemsservice har vi sedan december 2020 återupptagit rutinen att ge ut nyhetsbrev till våra medlemmar. Nyhetsbrevet går ut till samtliga medlemmar via e-post och via brev. Det presenteras också på arkivförbundets webb och marknadsförs på sociala medier. Målsättningen är att informera medlemmarna på ett enkelt sätt och, där det passar, med glimten i ögat om vad som händer på arkivet, om aktuella frågor och med utblickar på information och aktiviteter inom vårt område i landet.

Utgivning av nyhetsbrevet sker i mitten av mars, början av juni, början av september och mitten av december.

SLUTORD

En väl fungerande verksamhet är viktig för att kunna bevara och tillgängliggöra det kulturarv som förvaras av Skånes Arkivförbund. Samlingarna har likväl som antalet medlemmar fortsatt att öka även detta år.

Pandemin har påverkat verksamheten även år 2021. Vi har kunnat upprätthålla grundverksamheten, att ta emot, förteckna och arkivera material från våra medlemmar. Vi har också en stor del av året efter överenskommelse kunnat ta emot leveranser från våra medlemmar och bereda forskare tillgång till arkivet. Vår utåtriktade verksamhet har dock på grund av pandemin till stor del fått ställas om till digital eller ställas in.

Vi har fortsatt arbetet med att tillgängliggöra arkiverat material digitalt, tex på YouTube och Facebook samt kommunicerat med medlemmarna och andra intresserade genom vårt medlemsbrev. Vi kommer att fortsätta använda och utveckla dessa kanaler även när restriktionerna är borta.

Vi har anställt extrapersonal och bland annat arbetat med att korta tiden mellan att material deponeras och till att det är förtecknat.

Arbetet med att digitalisera foton och andra analoga media har tagit fart, men det kommer att ta flera år att digitalisera befintligt material.

Året har gått med ett mindre underskott. Detta var planerat då vi tidigare år haft överskott som vi beslutat använda i verksamheten efterföljande år.

Vi är väl rustade för att växla upp den utåtriktade verksamheten när situationen möjliggör detta. Samtidigt kommer vi att passa på att fundera över hur vi på bästa sätt sprider kännedom om våra samlingar och tillgängliggör dem.

Styrelsen vill avslutningsvis rikta ett stort tack till våra medlemsorganisationer och enskilda medlemmar samt inte minst till vår mycket duktiga, engagerade och kunniga personal. Vi vill också rikta ett varmt tack till Region Skånes Kulturnämnd och till kommunerna Helsingborg stad, och Landskrona, Lomma, Lund och Osby samt Skurup för bidrag till verksamheten. Vi är dessutom tacksamma för det goda samarbete vi i en rad sammanhang haft med Skånes Hembygdsförbund och Institutionen för kulturvetenskaper vid Lunds universitet samt alla organisationer och institutioner vid Arkivcentrum Syd och andra arkiv och kulturarvsorganisationer och institutioner i Skåne, Sverige och Norden. Ni har alla bidragit till att Arkivförbundets verksamhet har kunnat genomföras med sådan framgång under 2021.

Lund mars 2022

För styrelsen

Mats Helmfrid
Ordförande

MEDLEMMAR 2021

ARKIVFÖRENINGAR

Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona
Arbetarrörelsens arkiv i Trelleborg
Arbetarrörelsens arkiv i Örkelljunga
Arbetarrörelsens arkiv i Skåne, Malmö
Folkrörelsearkivet i Helsingborg
Folkrörelsearkivet i Kristianstad
Folkrörelsearkivet i Ängelholm
Föreningen Idrottsarkivet i Helsingborg
Lokalhistoriska arkivet i Hässleholm
Skånes Näringslivsarkiv

ÖFFENTLIG FÖRVALTNING

Båstads kommunarkiv
Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar
Helsingborgs Stadsarkiv
Hovdala slott
Hässleholms kommunarkiv
Hörs kommunarkiv
Kristianstads kommunarkiv
Kävlinge kommunarkiv
Landsarkivet i Lund
Lomma kommuns centralarkiv
Lunds Stadsarkiv
Malmö Stadsarkiv
Simrishamns kommunarkiv
Staffanstorps kommunarkiv
Trelleborgs kommunarkiv

HEMBYGDSFÖRENINGAR OCH

LOKALHISTORISKA

MUSEER/SÄLLSKAP

Billesholmstraktens Hembygdsförening
Borstahusens Museiförening
Frosta Härads Hembygdsförening
Föreningen för fornminnes- och hembygdsvård i
Sydöstra Skåne
Föreningen Frenningeboken
Föreningen Gamla Båstad
Föreningen Gamla Lund
Föreningen Gamla Trelleborg
Gärds Härads Hembygdsförening
Göinge Hembygdsförening
Hvens Hembygdsförening
Ivetofta Hembygdsförening
Kullabygdens Idrottshistoriska förening – **NY**
Kvidinge sockens Hembygdsförening
Mölle By- och Kulturförening

Osby Hembygdsförening
Perstorps Hembygdsförening
Riseberga Färingtofta Hembygdsförening
Torna Härads Hembygdsförening
Västra Göinge Hembygdsförening
Västra Torups Hembygdsförening
Ängelholms Hembygdsförening

RIKSORGANISATIONER

Classic Mustang Club Sweden
Equmeniakyrkan
Frälsningsarméns HK
Gammaldansarnas Riksförbund
IMMI Branschorganisation
Rotary Norden
Svenska Arabhästföreningen
Svenska Service- och Signalhundsförbundet

REGIONALA, LÄNS- OCH

DISTRIKTSORGANISATIONER

ABF Skåne
Afasiföreningen i Skåne län
Blodsjukas förening i Södra Sjukvårdsregionen
Byggnads Skåne
Celeakiföreningen i Skåne län
Centerpartiet Skåne
DHR Skåne läns distrikt
Diabetesföreningen Skåne län
Distriktsstyrelsen Socialdemokrater för Tro och
Solidaritet
Dyslexiförbundet i Skåne
EFS i Sydsverige
Evangelisk Luthersk Mission (ELM) Syd – **NY**
Fastighetsanställdas förbund Region Syd
Folkdansringen, Skåne
Folkhögskolan Hvilan
Föreningen Skånska Möllor
Författarcentrum Syd
Försvarsutbildarna, Skåne
GS avdelning 1, Västra Skåne
Hela Människan i Skåne och Blekinge
Hela Sverige ska Leva, Skåne
Husmödrarna Skåne
Hyresgästföreningen Region Södra Skåne
IOGT-NTO Distrikt Syd
Junis Skåne
Jämställd Utveckling Skåne

Liberalerna Skåne
Lunds stifts kyrkomusikerförening
Malmö-Ystad Skyttekrets
Medborgarskolans Skånedistrikt
MHF Region Skåne
Museiföreningen Skånska Järnvägar
Naturskyddsföreningen i Skåne
NBV Skåne
Riksteatern Skåne
Rädda Barnens distrikt i Skåne
Röda Korset Region Syd
Sensus region Skåne-Blekinge
SISU Skåne
Skåneländska Gastronomiska Akademien
Skånes Bygdegårdsdistrikt
Skånes Dövas Länsförbund
Skånes Hembygdsförbund
Skånes Hemslöjdsförbund
Skånes Kommuner
Skånes Konstförening
Skånes Lantmätareförening
Skånes Nykterhetsförbund
Skånes Orienteringsförbund
Skånes Scoutdistrikt av Nykterhetsrörelsens
Scoutförbund
Skånes Släktforskarförbund
Skånes Spelmansförbund
Skånska Akademien
SPF Seniorerna Skånedistriktet
Studieförbundet Bilda Syd
Studieförbundet Vuxenskolan Regionförbund
Skåne
Svenska Lasariters förening avd Malmö-Lund
Svenska Pudelklubben avd Syd
Sydskånska Kennelklubben
Vision Centret i Malmö
Vita Bandet Skånedistriktet
Våra Gårdar Syd
Vårdförbundet, Skåne
Värmländska Sällskapet i Skåne

EKONOMISKA ORGANISATIONER OCH FÖRETAG

Andelsföreningen Folkets Park i Kävlinge
Bostadsrättsföreningen Bommen Nr: 7, Lund
Bostadsrättsföreningen Själabodarna, Lund
Bostadsrättsföreningen Tre Högar
Bäverns Samfällighetsförening
Böste Sommarstugeförening, Västra Torp ek.för.
Daggmaskens Förskola
Folke Ljungdahls stiftelse
Folkets Hus, Lund
Företags-MIX i Eslöv, ek. för.
Föräldraföreningen vid Östra Torn
Montessorigrundskola

Föräldrakooperativet Kossan, Lund
Handelsföreningen i Lunds stiftelse
Handelsklassen i Lunds stiftelse
Helfrid & Lorentz Nilssons stiftelse
Hövdingen-Strutharald Samfällighetsförening
John Oltins kulturstiftelse – Viken förr och nu
Karin och Johanna Anderssons stiftelse
Lerbergets byalag ekonomisk förening
Ljungens Villaägareförening, Höllviken
Lunds Borgerskaps Understödsstiftelse
Lunds Studentskegård
Länsförsäkringar Skåne – **NY**
Montelinska stiftelsen
Montessori Mondial Lund
Månteatern Ekonomisk förening
Näsby Samfällighetsförening
Ringsjöhöjdens vägförening
Råby Räddningsinstitut
Rättshjälpskassan Standard
Stadskällarens Samfällighetsförening
Stenålderns Samfällighetsförening
Stiftelsen Albin & Elise Johanssons Fond
Stiftelsen De Lekande Barnens Fond
Stiftelsen Malin Gyllenkrok
Stiftelsen Olof Ekbergs fond
Stiftelsen Skåneländska Flaggans Dag
Teggerstiftelsen
Vägföreningen Fiddevången, Falsterbo

LOKALA FÖRENINGAR

Anti-Handikapp i Lund
Centerpartiet i Staffanstorps
Centerpartiet i Svedala
Centrumkyrkan i Bjur
Delta Kappa Gamma, Delta Malmö-Lund
DHR Malmöavdelningen
EFS-Kyrkan i Ängelholm
EFS Missionsförening i Lund
EFS Missionsförening i Staffanstorps
EFS på Sankt Knut
Equmeniakyrkans församling i Furulund
Equmeniakyrkan i Höör
Equmeniakyrkan i Limhamn
Esarps Byalag
Eslöv-Sallerup Rotaryklubb
Eslöv Biståndscenter/Erikshjälpen
Eslövs Fotoklubb
Eslövs Scoutkår
Estniska föreningen i Lund
Falsterbo Golfklubb
Hela människan i Malmö
Flommens Golfklubb
Folkdanslaget Lundagillet
Frälsningsarmén Helsingborg
Frälsningsarmén Malmö
Frälsningsarmén Ystad

Föreningen för äldrevård och gerontologi, Lund
Föreningen Hassela Solidaritet
Föreningen Norden Eslöv
Föreningen Parasport Lund
Föreningen Sirmiones Skeppslag
Hardeberga Bollklubb
Hörby UNF
Hörselskadades förening i Lund
Höörs Föreläsningförening
IBK Lund
IFK Lund
IF Metall Sydvästra Skåne
Immanuelsförsamlingen i Malmö
Ingelstråde Missions- och Ungdomsförening
IOGT-NTO 51 Ängelholm
IOGT-NTO 81 Fred och Endräkt, Hästveda
IOGT-NTO 86 Hoppets Lycka, Klippan
IOGT-NTO 247 Österlen
IOGT-NTO 358 Snapphanen, Osby
IOGT-NTO 1589 Lugnet, Lund
IOGT-NTO 2019 Kronan, Eslöv
IOGT-NTO 5607 Sydkusten
Kullabygdens diabetesförening
Kulturföreningen Calluna
Landskrona Cykelklubb
Landskrona Kyrkliga Scoutkår
Landskrona Scoutkår av Nykterhetsrörelsens
Scoutförbund
Ljunghusens Golfklubb
LO-sektionen i Mellersta Skåne
Logen Kärnan nr 608, Helsingborg
Lund-Klosters Rotaryklubb
Lundabygdens Dövas Förening – **NY**
Lunds Arbetarekommun
Lunds Bollklubb
Lunds Byggmästareklubb
Lunds Centerkrets
Lunds Diakoniförening
Lunds FN-förening
Lunds Husmodersförening
Lunds Kammarmusiksällskap
Lunds Kolonisters Centralförbund
Lunds Konståkningsklubb
Lunds Kvinnliga Gymnastikförening
Lunds Orienteringsklubb
Lunds Släktforskarförening
Lunds Soroptimistklubb
Lunds Zontaklubb
Läkaresällskapet i Lund
Läraryförbundet Malmö
Läraryförbundet Östra Göinge
Malmö-Limhamn Soroptimistklubb
Malmö Frimurarsamhälle
Malmö Släktforskarförening
Malmö Squash Rackets club

Maria loge nr 3 a P
Miljöpartiet De Gröna i Lomma
Mossängens Sommarstad
Motorcykelhistoriska klubben Syd
Musikfrämjandet i Kullabygden
Naturskyddsföreningen i Vemmenhögsbygden
Nevis Gymnastikförening
Näsby IF
Osby Socialdemokratiska Arbetarekommun
Polisområde Mellersta Skåne Seniorklubb
PRO Genarp
PRO Osby
Rädda Barnen i Lund
S:t Knuts Rotaryklubb
S:t Lukas i Lund
S:t Lukas i Malmö
Scoutkåren Vikingen, Ekeby
Simklubben Poseidon
Sjöstedska släktföreningen
Släktföreningen Rusthållare Christoffer Sörensens
och Martha Christensdotters ättlingar
Släktföreningen Helge Mattsons i Kumlatofta
ättlingar
Smålands Gille i Lund
SPF Seniorerna Dalbybygden
SPF Seniorerna Lomma Södra
SPF Seniorerna Lund Centrum
SPF Seniorerna Lund Öster
SPF Seniorerna Lundakretsen
SPF Seniorerna Lundensis
SPF Seniorerna Stångby
SPF Seniorerna Södra Sandby
SRF Lundabygden
Staffanstorps Cykelklubb
Studieförbundet Vuxenskolan Skåneland
Svalorna Indien-Bangladesh
Svenska Kvinnors Vänsterförbund Lundavdelning
Sällskapet Lundaakademiker
Veberöds Tennisförening
Vinslövs Missionskyrka
Vision avd 281 Region Skåne
Vänskapens hus
Vänsterpartiet, Lund
Västerkyrkans församling i Lund
Västra Sommarstadens Koloniförening
Willands Arrendatorförening
Östermalmkyrkan i Kristianstad
Östra Sommarstadens Koloniförening – **NY**

ENSKILDA MEDLEMMAR

Mats Helmfrid
Sven Arne Karlsson
Claire Lyons – **NY**

VERKSAMHETSPLAN 2022–2023

ORGANISATION OCH MEDLEMSVÅRD

Mål under perioden:

- Verksamheten ska gå stärkt ur rådande pandemi och stå redo för att möta upp när omvärldssituationen släpper sitt grepp om distansering.
- Aktivt nätverksarbete i Skåne för att stärka verksamhetsområdet för enskilda arkiv.
- Vidareutveckla forum och plattformar för medlemskontakt och medlemsvård.
- Utöka verksamheten kring medlemsvärvning genom riktade informationsinsatser till landskapets regionala verksamheter.
- Arbeta för ökat engagemang hos Skånes kommuner för bevarande av arkiv från enskild sektor.
- Aktivt medverka till att utveckla och etablera forum för samverkan och informationsutbyte med våra systerorganisationer i angränsande och närliggande regioner.
- Ta hänsyn till regional kulturplan för Skåne 2021–2024 i planering av Arkivförbundets verksamhet.

SAMLINGAR

Mål under perioden:

- Vidareutveckla arbetssätt där Skånes Arkivförbunds verksamhet med ordnings- och förteckningsarbete kommer i närmre balans med inflödet till samlingarna.
- Upprätta en förvärvspolicy för Skånes Arkivförbunds samlingar.
- Följa upp äldre depositionsavtal för ökad anpassning till gällande lagstiftning rörande skydd av personuppgifter.
- Ta fram strategi för uppföljning av medlemmars behov av förvaring av arkiv och tilläggsleveranser.
- Följa projektplan för digital konvertering av befintligt AV-material i samlingarna. Tidsplan för digitaliseringsprojektet är 4 år (2021–2025).
- Under perioden ha ökat fokus på arkivets specialsamlingar för ökad tillgänglighet.
- Uppdatera rutiner för hantering av foto och övrigt upphovsrättsskyddat material i samlingarna.
- Arbeta för att våra medlemsarkiv tillgängliggör sina arkiv i Nationella Arkivdatabasen NAD.
- Undersöka möjligheten att tillgängliggöra Arkivförbundets referensbibliotek till en bredare publik.

DOKUMENTATION

Mål under perioden:

- Inom ramen för projektet "Rörelser i Skåne" påbörja inventering samt planera och genomföra informations- och programverksamhet i Lunds kommun. Gå vidare med att inventera och arbeta med informationsspridning i omtagskommunerna Osby och Östra Göinge.
- Genomföra dokumentations- och inventeringsprojektet "Archives for Future- dokumentation av miljö- och klimatrörelsen i Skåne".
- Fortsatt arbeta med att öka användbarheten av Arkivförbundets tidigare genomförda inventerings- och dokumentationsprojekt.

- Upprätthålla och utveckla nätverk med andra kulturinstitutioner i Skånes som arbetar med dokumentationsverksamhet.
- Genomföra och utveckla metoden berättarcaféer som en del av dokumentations- och förmedlingsverksamheten.

UTÅTRIKTAD- OCH FÖRMEDLINGSVERKSAMHET

Mål under perioden:

- Sammanställa ett visionsdokument för den pedagogiska och utåtriktade verksamheten, som behandlar metoder och avsikt med de pedagogiska och utåtriktade verktygen gentemot olika målgrupper.
- Fortsätta arbetet med samarbetsprojektet "På varje plats - kulturpedagogik för barn- och unga i Skåne" under förutsättning att projektmedel från Region Skåne och Kulturrådet beviljas. Planerad projektperiod: 2020–2023.
- Strukturera programverksamheten och erbjuda ett varierat, intressant och angeläget programutbud för olika målgrupper.
- Arbeta för att nå specifika målgrupper, oavsett geografisk plats, som är relevanta för Arkivförbundets verksamhet.
- Vidmakthålla redan pågående samarbeten med universitets- och högskoleutbildningar samt arbeta för att etablera ytterligare kontakter med de högre utbildningarna.
- Vara en aktiv aktör i uppmärksammandet av "Arkivens Dag" och ta ett tydligt initiativ i det regionala samordningsarbetet inför evenemanget. Däribland att utöver medverkan i arrangemang på Arkivcentrum Syd också vart år genomföra arrangemang i en lokal kommun i regionen.
- Upprätthålla en hög ambitionsnivå på Arkivförbundets webbplats och Facebooksida för ökad medlems- och brukarservice samt etablera rutin för programverksamhet och publicering via Arkivförbundets YouTube-kanal.
- Befästa löpande publicering av digitalt och analogt Nyhetsbrev.
- Påbörja verksamhet för publicering av en egen skriftserie.